

ERF

ZONDAG
26
04

ERFGOEDDAG IN DE MIJNSTREEK

ERFGOEDDAG

PATRICK WITTERS

Voorzitter
Projectvereniging
Mijnstreek

ANNIE NAGELS

Secretaris
Projectvereniging
Mijnstreek

INWONERS EN BEZOEKERS VAN DE MIJNSTREEK WORDEN VAN HARTE UITGENODIGD OM OP ERFGOEDDAG WAARDEVOL CULTUREEL ERFGOED GRATIS TE ONTDEKKEN!

Er is voor elk wat wils: uiteraard zijn er de nodige activiteiten over mijngeschiedenis en religieus erfgoed. Ook zijn er dit jaar heel wat Limburgse reuzen te ontmoeten. Leuk voor kinderen zijn bovendien workshops, zoektochten en doe-musea. Al deze activiteiten zijn te herkennen aan het vlieg-label . Ook liefhebbers van landbouw komen aan hun trekken en met het thema 'Erf!' zijn er vele activiteiten waarbij schenkingen en erfenissen centraal staan. Dit alles ontdek je in voorliggende brochure en op onze Facebook pagina: www.facebook.com/ErfgoedcelMijnErfgoed. De handige kaart in het midden van deze brochure wijst je de weg, dus laat je verrassen en verbazen! Ook vind je daar een bon voor een leuk geschenkje. Veel plezier gewenst!

Erfgoedcel Mijn-Erfgoed

4 BERINGEN - MIJNMUSEUM Tentoonstelling:

DE KOMST VAN DE MIJNEN, EEN BREUKLIJN IN DE GESCHIEDENIS VAN DE STREEK

Begin 20e eeuw werd in Limburg steenkool ontdekt. Tot dan was de streek een arme landbouwregio. De komst van de mijnindustrie veranderde echter alles. In een mum van tijd ontwikkelde Midden-Limburg zich tot een industriële regio. Ontdek tijdens Erfgoeddag in het Mijnmuseum de erfenis van deze periode vóór de mijnindustrie en de pioniersjaren direct na de komst van de mijnen.

 Mijnmuseum
Koolmijnlaan 201 - 3582 Koersel (Beringen)
T 011 42 15 52 - E info@mijnmuseum.be - W www.mijnmuseum.be

 Doorlopend open van 10:00 tot 18:00
Toegankelijk voor rolstoelgebruikers

11 HEUSDEN-ZOLDER - GEMEENTEBESTUUR HEUSDEN-ZOLDER Rondleiding:

ZLDR LUCHTFABRIEK NEEMT JE MEE OP ONTDEKKINGSTOCHT! ONTDEK DE ERFENIS VAN DE MIJNBOWTECHNIKEN

Mijnbouwtechnieken zitten in het collectief geheugen van oud-mijnwerkers. Hoor hen vertellen hoe ze die kennis gebruikten om steenkool boven te halen. Hoe raakten ze 'down under' en hoe slaagden ze erin om op een diepte van 800 meter (!) te kunnen ademen? Benieuwd hoe lucht werd gemaakt om machines aan te drijven? Of altijd al eens in een oneindige schacht willen vertoeven?

 Ophaalmachinegebouw De Verdieping
Marktplein 5 - 3550 Zolder (Heusden-Zolder)
T 011 80 80 88 - W www.heusden-zolder.be/toerisme

 Doorlopend open van 10 tot 17 uur, de laatste rondleiding start om 16 uur
Gedeeltelijk toegankelijk voor rolstoelgebruikers

 De industriële erfgoedwandeling ZLDR Luchtfabriek wordt op Erfgoeddag officieel geopend, daarna is ze permanent te bezoeken.

17 HOUTHALLEN-HELCHTEREN - GESCHIED EN HEEMKUNDIGE KRING DE KLONKVIOOL Rondleiding i.s.m. Greenville - Cleantech Bezoekerscentrum

DE SCHENKING VAN JEAN DE SCHUTTER AAN DE GEMEENSCHAP VAN HOUTHALLEN-HELCHTEREN

De voormalige beheerder van het educatieve museum 'Ons Mijnverleden' neemt je mee naar de nieuwe bestemmingen van zijn collectie. De rondleiding start in 'Greenville', waar het ontstaan van steenkool wordt toegelicht aan de hand van de mooiste stukken uit zijn erfenis. In de Pastorij ontdek je het bijzondere bewaarde archivalische materiaal zoals personeelsdossiers en de mijnbibliotheek.

 Greenville - Cleantech Bezoekerscentrum
Centrum 1111- 3530 Houthalen-Helchteren
T 0473 64 96 25 (Greenville) - E info@greenville.be
W www.houthalen-helchteren.be/nl/events/396/greenville-cleantech-bezoekerscentrum.html

 Rondleidingen om 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 en 17 uur
Toegankelijk voor rolstoelgebruikers

 De rondleidingen starten in het Cleantech Bezoekerscentrum, daarna worden de bezoekers begeleid naar de Pastorij (Pastorijstraat 13) waar ze het vervolg van de rondleiding krijgen. Daar is ook het verhaal van Reus Giel de Booi te ontdekken!

18 MAASMECHELEN - TUINWIJK 2020 VZW Tentoonstelling i.s.m. Dienst erfgoed Maasmechelen en Stichting Erfgoed Eisden

SINT-BARBARA: EEN BOVENAARDSE HEILIGE ALS ONDERGRONDSE ERFENIS

In de Mijnkathedraal ontdek je de legende, tradities en beeldvorming rond de patroonheilige van de mijnwerkers, Sint-Barbara. Heel wat religieus erfgoed, beelden, tegels, schilderijen, .. tonen deze geliefde en in de Mijnstreek alom gekende Heilige. Een hele plaatselijke samenleving werd rond haar opgebouwd en ze wordt nog steeds gevierd door voormalige mijnwerkers, brancadiers en brandweermannen.

 Sint-Barbarakerk
Kastanjelaan 53 - 3630 Eisden (Maasmechelen)
T 0476 59 59 11 - E info@tuinwijk2020.be - W www.tuinwijk2020.be

 Open van 12:00 tot 18:00 - Gedeeltelijk toegankelijk voor rolstoelgebruikers

 Naast de erfenis van Sint-Barbara is in Eisden Tuinwijk ook het verhaal van reuzen Mie Merken en Ties van Gies de Porion te ontdekken. Om 15u worden ze onthaald bij Basisschool De Griffel!

Erfgoeddag is een van de mooie tradities die ik als minister van Cultuur van mijn voorgangers geërfd heb. Op zondag 26 april vieren we de vijftiende verjaardag van dit feest van het cultureel erfgoed en van de mensen die er professioneel of als vrijwilliger zorg voor dragen. In honderden archieven, bibliotheken, musea en verenigingen kan u de objecten bekijken die we met zijn allen geërfd hebben. En kan u vaststellen met welke passie en zorg duizenden mensen in Vlaanderen voor onze collectieve erfenis zorgen. Ik heb een grote waardering voor de vele duizenden vrijwilligers die hun beste beentje

voorzetten om, vaak onder de radar van de media of het publieke forum, voor ons erfgoed te zorgen. Ook voor de professionele medewerkers, van onthaalmedewerker, directielid, leeszaalbediende of erfgoedbemiddelaar tot suppoost, tentoonstellingsbouwer en restaurator, is het een grote dag: Erfgoeddag zet hun maatschappelijk belangrijk werk in de verf. De Vlaamse overheid hecht veel belang aan erfgoedzorg.

Voor het roerend en cultureel erfgoed organiseert en faciliteert FARO op Vlaams niveau elk jaar, net na de paasvakantie, de Erfgoeddag. De kastelen, kerken en andere

gebouwen die op Vlaams niveau onder de bevoegdheid van mijn collega Geert Bourgeois vallen, staan al meer dan een kwart eeuw centraal op de jaarlijkse Open Monumentendag in september. Samen nodigen we u uit om elk half jaar extra aandacht aan erfgoed te besteden en dubbel plezier te beleven. Twee extra kansen per jaar, voor een streek waar erfgoed een van onze belangrijkste rijkdommen is, zijn niets teveel.

Voor wat het cultureel erfgoed betreft, het jongste beleidsdomein dat net als de Erfgoeddag zelf nauwelijks vijftien jaar op de beleidsagenda staat, is nog veel groei mo-

gelijk en nodig. De volgende jaren staat het evenwicht en het doordacht doorgroeien op het programma. Daarom werken we samen met de administratie en de sector zelf, volop aan een groot plan, een visienota cultureel erfgoed, die de bakens en de doelstellingen voor de volgende vijftien jaar kan uitzetten. Het inzoomen op de 'erf' in erfgoed was een goede keuze. Er valt heel wat te vertellen over de geschiedenis van het erven en van erfenissen en alles wat daar in het verleden bij kwam kijken. Erven is niet alleen ontvangen uit het verleden maar ook doorgeven aan de toekomst. Vandaag is erven in de erfgoed-

19

MAASMECHELEN - HEEMKUNDIGE KRING 'T OUDE GRIMBIACA
Tentoonstelling i.s.m. Dienst erfgoed Maasmechelen

OPGRIMBY PLECHTIG

Ontdek de religieuze erfenis van Opgrimbie! Historische eerste en plechtige communiefoto's worden gepresenteerd samen met attributen die voor nieuwe generaties niet altijd meer herkenbaar zijn. Tegelijkertijd wordt de oorspronkelijke priester- en misdienaarkledij die op de foto's te zien is voor het eerst getoond. Een uniek beeld van een eeuw parochiegeschiedenis in Opgrimby is het resultaat.

Gemeenschapscentrum Opgrimbie
Hoekstraat 1 - 3630 Opgrimbie (Maasmechelen)
T 0494 89 15 64 - E ford.rs200@gmail.com - W <http://t-oude-grimbiaca.weebly.com>

Doorlopend open van 10:00 tot 18:00
Toegankelijk voor rolstoelgebruikers

Het publiek kan tijdens de tentoonstelling ook een afdruk meekrijgen van een historisch document en zo de eigen familiegeschiedenis vervolledigen.

14

HOUTHALLEN-HELCHTEREN - ERFGOEDWERKING HELCHTEREN
Lezing i.s.m. Gemeentebestuur Houthalen-Helchteren

HET DAGBOEK VAN PASTOOR GERMANES: DAGEN TIJDENS WOI

In twee vertelmomenten brengt Emiel Vanvoorden het verhaal van de Eerste Wereldoorlog in Helchteren. De bron voor al deze verhalen is het overgeleverde oorlogsdagboek van pastoor Germanes, dat pas recent terug opdook uit een erfenis van de parochieraad. De lezingen worden opgeluisterd met muziek en gedichten uit de oorlogsperiode. Een boeiende manier om dit thema te ontdekken!

Trouwzaal van het NAC
Pastorijstraat 30 - 3530 Houthalen-Helchteren
T 0470 52 64 40
E communicatie@houthalen-helchteren.be

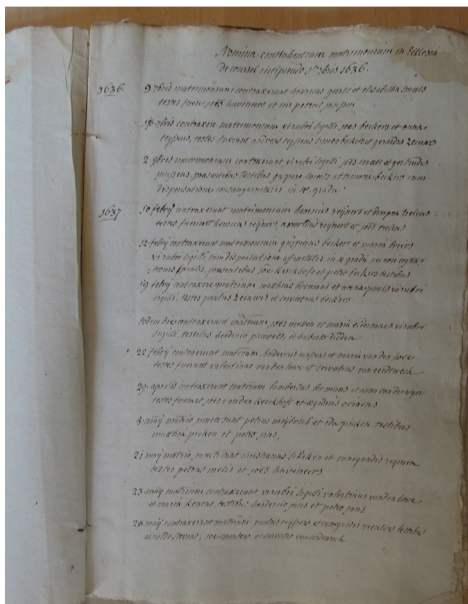
Lezing om 10.30 en 15 uur (duur: ca. 1 uur)
Toegankelijk voor rolstoelgebruikers

Reserveren via:
011 49 21 29 (Maximaal 40 plaatsen per lezing)

3.4

BERINGEN - KERKFABRIEK SINT-BRIGIDA KOERSEL
Tentoonstelling i.s.m. Theodoor Smet orgelcomité Koersel, Davidsfonds Koersel, vtbKultuur Koersel, Cultuurraad Beringen en Natuurpunt Beringen

KERKSCHATTEN: VERBORGEN ERFSTUKKEN

Ontdek de schatten van onze Sint-Brigidakerk! Je kan uitzonderlijk de doop-, huwelijks- en overlijdensregisters vanaf 1665 raadplegen. Wij proberen alvast een geheim te ontsluiten: vinden we hier Constantia terug, geboren op 9 maart 1788 en zo ja, waar vinden we dat bo-relingske terug? De verborgen erfenis van het klokmechanisme is te ontdekken tijdens de wandeling van Natuurpunt.

Feestzaal Cor
Pastorijstraat 42 - 3582 Koersel (Beringen)
T 0476 35 34 77 (Marcel Geypens)
W www.kerknet.be/parochie/parochie_fiche.php?parochieID=1244

Doorlopend open van 10:00 tot 17:00
Toegankelijk voor rolstoelgebruikers

Op dezelfde locatie zijn ook de tentoonstellingen van VtbKultuur en Heemkunde Kiosk te bezichtigen. En kan je luisteren naar een lezing (11u) of deelnemen aan een geleide wandeling (14u) georganiseerd door Natuurpunt Beringen. Allen zetten ze de geschiedenis van Koersel centraal!

7

GENK - STAD GENK, DIENST CULTUUR
Rondleiding i.s.m. Kerkfabriek Sint-Martinus Genk

ROND DE KERKTOREN: DE BEIAARD

Wil je meer te weten komen over de Sint-Martinuskerk of de beiaard, wil je de toren beklimmen en de beiaardier aan het werk zien? Ontdek alles over de bijzondere beiaardcultuur die onlosmakelijk onderdeel is van de Vlaamse cultuur en sinds vele generaties wordt overgeërfd. Neem zeker ook een kijkje in de kerk of sluit aan bij een rondleiding met stadsgids. Een aanrader voor jong en oud!

Sint-Martinuskerk
Molenstraat 2c - 3600 Genk
T 089 65 34 70 - W www.genk.be/cultuur

Doorlopend van 13:30 tot 17:30
Niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers

8

GENK - ONS LEVEN VZW
Tentoonstelling i.s.m. Mijnarboretum Genk, RIMO Limburg, parochie Onze-Lieve-Vrouw van Fatima te Genk en Gadjoe

VOYAGEURS: GEBOREN REIZIGERS!

Stijn Beekman

Voyageurs worden niet zo genoemd omdat ze graag reizen. Nee, ze krijgen deze woonwagencultuur bij de geboorte mee.

Maak kennis met hun cultuur en haar geschiedenis, maar ook met voyageurs die je uit de doeken doen hoe zij het ervaren om woonwageneigenaar te zijn.

Verhalenverteller Joe Baele doet daar nog een scheepje bovenop met zijn straffe verhalen.

Parochie Onze-Lieve-Vrouw van Fatima
Zagerijstraat 51 - 3600 Genk
T 0497 58 43 86 - E hilde.degol@rimo.be - W www.rimo.be

Doorlopend open vanaf 10 tot 18 uur, van 9.30 tot 10.30 uur: misviering door pastoor Tjeu Neyens en diaken Peter Vandebroek met de nadruk op het leven van woonwageneigenaars.
Toegankelijk voor rolstoelgebruikers

De tentoonstelling gaat door in de kerk en de nabijgelegen parochiezaal. Dichtbij, in het Mijnarboretum gaan ook een workshop (graag reserveren) en een zoektocht door!

sector actueler dan ooit, niet alleen als thema maar ook als extra-instrument.

De woorden 'erf' en 'goed' kunnen onder meer ontwikkeld worden tot (erf)enissen) geven en goede doelen: allerlei vruchtbare combinaties zijn mogelijk. Deze editie van Erfgoeddag sluit overigens thematisch aan bij een breed gedragen initiatief van de cultureel-erfgoedsector dat van onderuit gegroeid is. Zoals ook uit het aanbod blijkt, zijn heel wat van onze grote museale collecties een rechtstreeks gevolg van schenkingen van burgers. Dat maakt dat vandaag iedereen de kans krijgt om in onze erfgoedinstellingen te

genieten (en te leren, te dromen ...) van deze rijke en verscheiden waaier van schitterende collecties.

Naar aanleiding van deze Erfgoeddag lanceert FARO www.erfgoeddoel.be. Die website verenigt een twintigtal 'goede doelen' in de cultureel-erfgoedsector – archieven, erfgoedbibliotheken en musea – die zich hier samen presenteren en om uw financieel steuntje in de rug vragen. Ook dit initiatief heeft groei- en uitbreidingspotentieel. U kan de geschiedenis en het erfgoed helpen bewaren voor de toekomst, door de sector in uw testament een duwtje in de rug te ge-

ven. Hopelijk slaat de vonk over op deze en toekomstige Erfgoeddagen, en alle andere dagen van het jaar die Open Erfgoeddagen zijn. Uw erfgenamen, alle generaties die in de toekomst leven, mogen u dankbaar zijn. Afspraak zondag 26 april 2015. Waar? Zeshonderd mogelijkheden te vinden op www.erfgoeddag.be.

SVEN GATZ

Minister van
Cultuur, Jeugd, Media en Brussel

Saskia Vanderstichele

3

DE REUZEN IN DE MIJNSTREEK

De reuzen in de Mijnstreek ijveren voor meer erkenning! Ze hebben grote ambities: ze willen erkend worden als immaterieel cultureel erfgoed! Reuzen in Vlaanderen werkt samen met LECA al 5 jaar aan een plan om reuzengroepen te doen samenwerken bij het doorgeven van hun tradities. Jong of oud, mooi of lelijk, gedragen of op wielen, dat doet er allemaal niet toe. Al die reuzen maken deel uit van de reuzencultuur die inmiddels al meer dan vijf eeuwen bestaat! Samen met honderden andere reuzenverenigingen uit heel Vlaanderen dienen ze daarom op 15 mei een aanvraag in.

Voor meer info: www.reuzeninvlaanderen.be of www.facebook.com/reuzeninvlaanderen

13

HEUSDEN-ZOLDER - MUSEUM HET WOUTERSHOF

Tentoonstelling i.s.m. Reuzengilde Bolderberg, Gilde van de Putheks, Heemkundige Kring Zolder en Julien Maebe

VAN REUZENWIEG TOT ... REUZENGRAF? HEROPLEVEN VAN DE REUZENCULTUUR IN HEUSDEN-ZOLDER

Reuzen ontstaan niet, ze worden geboren. Ze lijken nooit te overlijden (op een enkeling na), ze verdwijnen gewoon uit het zicht. In Heusden-Zolder worden de koppen - letterlijk - bijeengestoken om dat te vermijden: de Kluizenaar, de Putheks, de koppen van verloren gewaande historische reuzen kan je vandaag uitzonderlijk bewonderen. Help jij mee de reuzen terug tot leven te wekken?

Het Woutershof
Dekenstraat 28 - 3550 Zolder (Heusden-Zolder)
T 0495 40 43 31
W www.heusden-zolder.be

Doorlopend open vanaf 10 tot 18 uur
Gedeeltelijk toegankelijk voor rolstoelgebruikers

Vandaag stelt het Woutershof haar binnenplaats open voor de plaatselijke Reuzen. Bij slecht weer worden deze in de tiendenschuur getoond.

Eddy Daniels

16

HOUTHALLEN-HELCHTEREN - GESCHIED- EN HEEMKUNDIGE KRING DE KLONKVIJOL

Tentoonstelling

HET LOT VAN GIEL DE BOOI: VAN VELDWACHTER TOT ONDERGANG VAN EEN REUS

Op 28 januari 1978 om 15 uur precies werd de reus Giel de Booi, alias veldwachter Michiel Lijnen, geboren. Jarenlang vergezeld hij stoeten van carnavalvereniging 'De Houthalers' als beschermheer van de plaatselijke bevolking. Tot de carnavalstraditie uitdooft, en daarmee de reus verdween. Toch leeft er weer hoop op eerherstel nu de reus terug opduikt in de pastorie.

Pastorie
Pastoriestraat 13
3530 Houthalen-Helchteren
T 0497 78 74 14
W www.telenet.be/heemkringhouthalenhelchteren

Doorlopend open van 10:00 tot 18:00
Gedeeltelijk toegankelijk voor rolstoelgebruikers

Geschied- en Heemkundige kring De Klonkvijol zal die dag ook haar jaar-overzicht voor 2014 aan het brede publiek presenteren. Tevens is het mogelijk deel te nemen aan een rondleiding over het mijn(erf)goed (startpunt Cleantech bezoekerscentrum, elk uur)

21

MAASMECHELEN - STICHTING ERFGOED EISDEN

Tentoonstelling i.s.m. Dienst erfgoed gemeente Maasmechelen, Basisschool De Griffel, MUS-E, Percussie Bart, Pollie Gregoor en Roosje Chini
Speciaal voor gezinnen met kinderen.

REUS-ACHTIG: DE (WEDER)GEBORTE VAN TWEE EISDENSE REUZEN

Niemand kan navertellen te zijn geboren en te zijn getrouwd op dezelfde dag, behalve Ties van Gies de 'Porion' en Mie Merken. Het gaat dan ook niet om echte mensen maar om de twee Eisdense reuzen die in 1952 het levenslicht zagen. Hun levensverhaal en het erfgoed dat hen vergezelt, staat vandaag in de kijker, in de hoop jongere generaties warm te krijgen om hun erfenis terug leven in te blazen!

Museum van de Mijnwerkerswoning en Basisschool De Griffel
Marie-Joséstraat 3 en 4
3630 Eisden (Maasmechelen)
T 089 76 45 75
E johann.kohlbacher@telenet.be
W www.erfgoeddeisden.be

Doorlopend open van 10:00 tot 18:00
Voorstelling reuzen om 15:00
op de speelplaats van Basisschool De Griffel
Gedeeltelijk toegankelijk voor rolstoelgebruikers

Van 12:00 tot 18:00 is er ook de mogelijkheid om de tentoonstelling over Sint-Barbara te bezoeken in de Mijncathedraal van Eisden Tuinwijk.

AS

1 Langers Lanz-Bulldogmuseum - Museum voor Antieke Tractoren

Hoogstraat 277 - 3668 Niel-bij-As
Tel: +32 497 280 279 (Walter Langers)

Tentoonstelling:

Bijzondere schenkingen in het museum!

2 Museum 't Mieleke

André Dumontlaan 17 - 3665 As
Tel: +32 479 30 85 04 (Vital Maesen)

Tentoonstelling:

Ode aan onze schenkers! Beringen

BERINGEN

3 Feestzaal 'Cor'

Pastorijstraat 42 - 3582 Koersel (Beringen)
Tel: +32 474 58 37 22 (Erna Aerts, Natuurpunt)

Lezing en wandeling door Natuurpunt Beringen: Erven en erfenissen in onze gemeente door de eeuwen heen

Tentoonstelling door Kiosk Heemkunde Beringen-Paal:

Erven en erfenissen in onze gemeente door de eeuwen heen

Tentoonstelling door VtbKultuur Beringen: De schenkingen van de familie Elens

Tentoonstelling door Kerkfabriek Sint-Brigida Koersel:

Kerkschatten: verborgen erfstukken

4 Mijnmuseum

Koolmijnlaan 201 - 3582 Beringen
Tel: +32 11 42 15 52

Tentoonstelling:

De komst van de mijnen, een breuklijn in de geschiedenis van de streek

GENK

5 Emile Van Doremuseum - Huis van landschap en kunst

Henri Decléenstraat 21 - 3600 Genk
Tel: +32 476 77 30 22 (Kristof Reulens)

Tentoonstelling: **150 jaar Emile Van Doren**

6 C-Mine cultuurcentrum

C-Mine 10 - 3600 Genk
Tel: +32 476 77 30 22 (Kristof Reulens)

Tentoonstelling door het Emile Van Doremuseum:

Retrospectieve Emile Van Doren (1865-1949)

7 Sint-Martinuskerk

Molenstraat 2c - 3600 Genk
Tel: +32 476 77 30 22 (Kristof Reulens)

Rondleiding door dienst Cultuur van Stad Genk:

Rond de kerktoren: de beiaard

8 Parochie Onze-Lieve-Vrouw van Fatima

Zagerijstraat 51 - 3600 Genk
Tel: +32 497 58 43 86 (Hilde Degol)

Tentoonstelling door Ons Leven vzw:

Voyageurs: geboren reizigers!

9 Mijn(ar)boretum

Zagerijstraat 42 - 3600 Genk
Tel: +32 475 31 23 92 (Créosa Govaerts)

Zoektocht:

Waar is de verdwenen orde van het Mijnarboretum?

10 Créosa Aroma Instituut

Sint-Lodewijkstraat 74 - 3600 Genk
Tel: +32 475 31 23 92 (Créosa Govaerts)

Workshop door werkgroep *Mijn(ar)boretum*:

Kruidje roer me wel! (vooraf reserveren!)

HEUSDEN-ZOLDER

11 Ophaalmachinegebouw De Verdieping

Marktplein 5 - 3550 Zolder (Heusden-Zolder)
Tel: +32 11 80 80 88

Rondleiding door Gemeentebestuur Heusden-Zolder:

ZLDR Luchtfabriek neemt je mee op ontdekkingsstocht! Ontdek de erfenis van de mijnbouwtechnieken

12 Circuit Zolder - Tribune

Terlaemen 30 - 3550 Heusden-Zolder
Tel: +32 486 15 70 64

Tentoonstelling door Museumwerking

Circuit Zolder:

De 'Omloop van Terlaemen': een sportieve erfenis

13 Het Woutershof

Dekenstraat 28 - 3550 Heusden-Zolder
Tel: +32 495 40 43 31

Tentoonstelling: *Van reuzenwieg tot ... reuzengraf?*

Heropleving van de reuzencultuur in Heusden-Zolder

HOUTHALLEN-HELCHTEREN

14 NAC (Trouwzaal)

Pastorijstraat 30 - 3530 Houthalen-Helchteren
Tel: +32 470 52 64 40

Lezing door Erfgoedwerking Helchteren:

Het dagboek van pastoor Germanes: dagen tijdens WO I (vooraf reserveren!)

15 Cultureel Centrum Casino

Varenstraat 22A - 3530 Houthalen-Helchteren
Tel: +32 11 49 22 90

Workshop door Gemeentebestuur Houthalen-Helchteren:

Tysmans, alive & kicking!

Creatief op ontdekking naar het legaat

BON

voor een

GRATIS gadget!

Lever deze bon in bij één van de activiteiten

zolang de voorraad strekt

ERF

ZONDAG
26
04

ERFGOEDDAG IN DE MIJNSTREEK

5

16

Pastorij
Pastorijstraat 13 - 3530 Houthalen-Helchteren
Tel: +32 497 78 74 14 (Josse Kelchtermans)

Tentoonstelling door Geschied- en Heemkundige Kring De Klonkviool:
Het lot van Giel de Booi: van veldwachter tot ondergang van een reus

17

Greenville - Cleantech Bezoekerscentrum
Centrum 1111 - 3530 Houthalen-Helchteren
Tel: +32 473 64 96 25 (Luc Driessen)

Rondleiding door Geschied- en Heemkundige Kring De Klonkviool:
Mijnerfgoedherinneringen: de schenking van Jean De Schutter aan de gemeenschap van Houthalen-Helchteren

MAASMECHELEN

18

Sint-Barbarakerk
Kastanjelaan 53 - 3630 Eindhoven (Maasmechelen)
Tel: +32 476 59 59 11

Tentoonstelling door vzw Tuinwijk 2020:
Sint-Barbara: een bovenaardse heilige als ondergrondse erfenis

19

Gemeenschapscentrum Opgrimbie
Hoekstraat 1 - 3630 Opgrimbie (Maasmechelen)
Tel: +32 494 89 15 64

Tentoonstelling door Heemkundige Kring 't Oude Grimbiaca:
Opgrimby plechtig

20

Landbouwmuseum De Nostalgie
Pastoor Goossenslaan 29 - 3631 Uikhoven (Maasmechelen)
Tel: +32 477 67 52 12 (Ivo Smeets)

Tentoonstelling:
Vondelingskes en schatten op zolder

21

Museum van de Mijnwerkerswoning en Basisschool De Griffel
Marie-Joséstraat 3 & 4 - 3630 Eindhoven (Maasmechelen)
Tel: +32 89 77 56 26

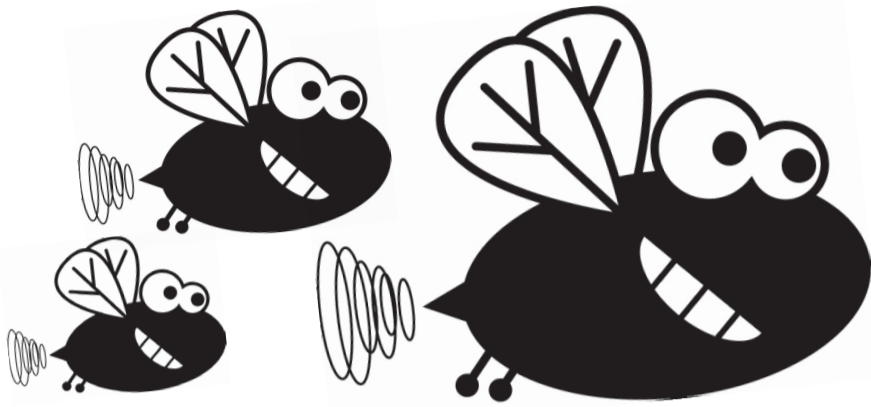
Tentoonstelling door Stichting Erfgoed Eindhoven:
Reus-achtig: de (weder)geboorte van twee Eindhovense reuzen

22

Karnavalmuseum
Deken Bernardstraat 7a - 3630 Maasmechelen
Tel: +32 479 73 47 52 (Jef Vandebroek)

Tentoonstelling:
Herinneringen aan Carnaval: het erfgoed achter de pint!

MIJN ERF GOED

6

15 HOUTHALEN-HELCHTEREN - GEMEENTEBESTUUR HOUTHALEN-HELCHTEREN
Workshop speciaal voor gezinnen met kinderen i.s.m. Team maatschappelijke participatie, het team cultuurcentrum en de Cultuurraad

JOS TYSMANS, ALIVE & KICKING! CREATIEF OP ONTDEKKING NAAR HET LEGAAT

Ben je tussen 8 en 12? Kunstenaressen Josée en Josette dompelen je onder in het verhaal van schilder Tysmans: wie hij was en wat hij graag schilderde! Een zoekboekje maakt je wegwijs en leert je met andere ogen te kijken naar zijn schilderij "De steenhoop van Houthalen". Waar is die gebleven en wat staat er nu in de plaats? Daarna ga je zelf aan de slag en je inspanning wordt onmiddellijk beloond want de week nadien ben je al onmiddellijk te gast op je eigen tentoonstelling tijdens de WAK.

Cultuurcentrum Casino
Varenstraat 22a
3530 Houthalen-Helchteren
T 011 49 22 90
W www.houthalen-helchteren.be

Workshop van 15 tot 17 uur
Toegankelijk voor rolstoelgebruikers

De straten rond het cultuurcentrum Casino zijn verkeersvrij tijdens Erfgoeddag.

9 GENK - WERKGROEP MIJN(AR)BORETUM
i.s.m. Creosa Aroma Instituut en speelpleinwerking Wigwam
Zoektocht - Speciaal voor gezinnen met kinderen

WAAR IS DE VERDWENEN ORDE VAN HET MIJNARBORETUM?

Het Mijnboretum gaat digitaal! Aan de hand van QR-codes is de rijke erfenis van deze bomenruimte te ontdekken. Laat je verrassen door de ontstaansgeschiedenis en de tradities en gebruiken gelinkt aan de verschillende bomen. Voor kinderen zijn er leuke traditionele bosspelletjes, de volwassenen worden uitgedaagd om een mysterie te ontrafelen.

Mijn(ar)boretum
Zagerijstraat 42 - 3600 Genk
T 0475 31 23 92 - E info@creosa.be
W www.facebook.com/mijnboretumgenk/info

Van 15 tot 18 uur, keuze om de zoektocht te ondernemen met speelpleinwerking Wigwam of individueel door met een iPhone of tablet de QR-codes te scannen
Toegankelijk voor rolstoelgebruikers

In de parochiezaal dichtbij kan je middels een tentoonstelling kennis maken met de erfenis van Voyageurs

22 MAASMECHELEN - KARNAVALMUSEUM MAASMECHELEN
Tentoonstelling i.s.m. Dienst erfgoed Maasmechelen - Speciaal voor gezinnen met kinderen

HERINNERINGEN AAN KARNAVAL: HET ERFGOED ACHTER DE PINT!

1 AS - LANGERS LANZ-BULLDOGMUSEUM - MUSEUM VOOR ANTIKE TRACTOREN
Tentoonstelling i.s.m. Toerisme As - Speciaal voor gezinnen met kinderen

BIJZONDERE SCHENKINGEN IN HET MUSEUM!

Eddy Daniels

Ontdek in de museumcollectie de bijzondere stukken die werden geschonken. Zo is er een 'Werkzeug', tweedehands gekocht tijdens W.O.II en afkomstig uit Erps-Kwerps en een koolzaadpers die tijdens de oorlog onderin de mijn werd gebruikt. In ruil voor koolzaadolie komt deze nu mooi tot zijn recht in de collectie. Ook het ambacht van het touwslagen werd geërfd en wordt nu opnieuw doorgegeven. Het is dan ook een echt doe-museum voor kinderen!

Langers Lanz-Bulldogmuseum
Hoogstraat 277 - 3668 Niel-Bij-As (As)
T 0497 28 02 79
E langers-walter@hotmail.com
W www.oldtimerweb.be/oldtimer-museum/langers-lanz-bulldog-museum_29.aspx

Doorlopend open van 10:00 tot 18:00
Gedeeltelijk toegankelijk voor rolstoelgebruikers

Vanuit het Langers Lanz-Bulldogmuseum is museum De Nostalgie in Uikhoven, Maasmechelen met de fiets te bereiken via het Nationaal Park Hoge Kempen (<http://www.routeyou.com/route/view/2726759/fiets-route/van-lanz-bulldog-naar-de-nostalgie.nl> (17.6 km))

20 MAASMECHELEN - LANDBOUWMUSEUM DE NOSTALGIE
Tentoonstelling i.s.m. Dienst erfgoed Maasmechelen, Streekmuseum Elsloo, Mie Tracteur en diverse collectioneers

VONDELINGSKES EN SCHATTEN OP ZOLDER

Een groot deel van de collectie van Ivo bestaat bij de gratie van schenkingen en erfenissen. De grootste bewegreden daarbij is dat de stukken dan goed en in de juiste context bewaard worden. Niet zelden zijn er ook anonieme schenkingen, zogenaamde 'vondelingskes'. Ontdek ze allemaal en laat je meeslepen naar het boerenleven van decennia terug: oude ambachten, klederdracht en machines.

Landbouwmuseum De Nostalgie
Pastoor Goossenslaan 29 - 3631 Uikhoven (Maasmechelen)
T 0477 67 52 12
W www.toerismemaasmechelen.be/WAT_TE_DOEN/Bezienswaardigheden/Landbouwmuseum

Doorlopend open van 10:00 tot 18:00
Toegankelijk voor rolstoelgebruikers

Vanuit museum De Nostalgie is het Langers-Lanzbulldog museum in Niel-bij-As met de fiets te bereiken via het prachtige Nationaal Park Hoge Kempen.

Maak kennis met de prachtige kostuums van de opeenvolgende prinses. Ontdek ze samen met de bijhorende attributen, laat je verrassen door de grappige anekdotes en leer ook wat bij over de gebruiken en tradities rond carnaval. Tevens presenteert het museum een nieuwe tijdslijn met de lange geschiedenis van K.V. De Zavelzekskes.

Karnavalmuseum
Deken Bernardstraat 7a - 3630 Maasmechelen
T 0479 73 47 52 (Jef Vandebroek)
E john@pelsers.com
W www.zavelzekskes.be

Doorlopend open van 10:00 tot 18:00
Toegankelijk voor rolstoelgebruikers

2 AS - MUSEUM 'T MIELEKE
Tentoonstelling i.s.m. diverse schenkers die de collectie van het museum verrijken en Toerisme As

ODE AAN ONZE SCHENKERS!

Hoe schoren mannen zich anno 1960? En hoe & door wie werden trouwringen voorzien van een trouwdatum in As? De schenkers van de voorwerpen die hiervoor werden gebruikt, weten het nog, maar weet jij het? Raad welke voorwerpen er te zien zijn en waartoe deze dienden. Dankzij de aanwezige schenkers blijven vervlogen tijden voortbestaan. Zij geven graag tips en vertellen hoe hun voorwerp werd gebruikt.

Museum 't Mieleke
André Dumontlaan 17 - 3665 As
T 0479 30 85 04
E vital-irene@skynet.be
W www.as.be/Vrije_Tijd/Toerisme

Doorlopend open van 10:00 tot 18:00
Gedeeltelijk toegankelijk voor rolstoelgebruikers

12 HEUSDEN-ZOLDER - MUSEUMWERKING CIRCUIT ZOLDER
Tentoonstelling i.s.m. Terlaemen vzw en Circuit Zolder

DE 'OMLOOP VAN TERLAEMEN': EEN SPORTIEVE ERFENIS

Wat in 1958 begon als een snelheidswedstrijd in het centrum van Zolder werd in 1960 voortgezet op de 'Omloop van Terlaemen', nu beter bekend als het Circuit van Zolder. In het museum kan je de ontstaansgeschiedenis bekijken, maar ook de 'Wall of fame', afkomstig uit de bar die op de omloop was gevestigd. De uitbaatster licht toe hoe deze tot stand kwam en waarom ze hem aan het museum schonk.

Tribune Circuit Zolder
Terlaemen 30
3550 Zolder (Heusden-Zolder)
T 0486 15 70 64
E marketing@circuit-zolder.be
W www.circuit-zolder.be

Doorlopend open vanaf 10 tot 18 uur
Toegankelijk voor rolstoelgebruikers

5 GENK - EMILE VAN DORENMUSEUM. HUIS VAN LANDSCHAP EN KUNST
Tentoonstelling i.s.m. Erfgoedcel Mijnerfgoed

150 JAAR EMILE VAN DOREN

In 2015 herdenken we de 150e geboortedag van Emile Van Doren (1865-1949). Dankzij het legaat van diens dochter Fanny werd in 1976 het Emile Van Dorenmuseum geopend in zijn voormalige kunstenaarswoning, villa Le Coin Perdu. Het originele interieur is bewaard. De tentoonstelling brengt het verhaal van Emile Van Doren, zijn familie en vrienden.

Emile Van Dorenmuseum
Henri Declenestraat 21 - 3600 Genk
T 0476 77 03 22
E cultuur@genk.be
W www.emilevandorenmuseum.be

Doorlopend open van 10:00 tot 18:00
Gedeeltelijk toegankelijk voor rolstoelgebruikers

10 GENK - WERKROEP MIJN(AR)BORETUM
Workshop i.s.m. Créosa Aroma Instituut

KRUIDJE ROER ME WEL!

In een boeiende workshop leer je over de kruiden, bomen en planten uit het Mijnboretum die voor medicinale, esthetische en lekkere eigenschappen werden gebruikt. Maak kennis met vergeten geschiedenissen en toepassingen om mijnwerkerskwalen te verhelpen en maak je eigen kruidensiroop. Door te ervaren, proeven, ruiken en voelen wordt deze erfenis doorgegeven.

Créosa Aroma Instituut
Sint-Lodewijkstraat 74 - 3600 Genk
E info@creosa.be
W www.facebook.com/mijnboretumgenk/info

Van 14:00 tot 16:00
Niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers
Reserveren via: 0475 31 23 92
(maximaal 40 deelnemers)

In het Mijnboretum is ook een zoektocht te doen en in de parochiezaal kan je kennis maken met de erfenis van Voyageurs.

6 GENK - C-MINE CULTUURCENTRUM
Tentoonstelling door het Emile Van Dorenmuseum

RETROSPECTIEVE EMILE VAN DOREN (1865-1949)

De galerie van C-mine Cultuurcentrum zet de kunstenaar centraal en brengt een bijzondere selectie kunstwerken samen. Dit alles in samenwerking met het Emile Van Dorenmuseum en Erfgoedcel Mijnerfgoed.

C-mine cultuurcentrum
C-Mine 10 - 3600 Genk
T 0476 77 03 22
E cultuur@genk.be
W www.emilevandorenmuseum.be

Doorlopend open van 10:00 tot 18:00
Geheel toegankelijk voor rolstoelgebruikers

3.3 BERINGEN - VTBKULTUUR BERINGEN
Tentoonstelling i.s.m. Kiosk Heemkunde Beringen-Paal, Natuarpunt Beringen, Cultuurraad Beringen, Davidsfonds Koersel en Bibliotheek Koersel

DE SCHENKINGEN VAN DE FAMILIE ELENS

Voor het eerst kan je kennismaken met een aantal bijzondere stukken over en van de bekende Koerselse familie Elens. De heer Elens was zowel dorpsdokter als burgemeester van Koersel. Aan de hand van de stamboom van de familie en historische foto's worden verhalen verteld en kan je genieten van het pronkstuk: een bijzondere herinneringsstolp.

Feestzaal Cor
Pastorijstraat 42
3582 Koersel (Beringen)
T 0476 31 79 33 (Olga Geys)
W www.vtbkultuur.be/beringen

Doorlopend open van 10:00 tot 17:00
Toegankelijk voor rolstoelgebruikers

SOMS BEN JE TE LAAT OM...

...DIE BIJZONDERE STUK ARCHIEF VAN JE VERENIGING TE REDDEN

IK WIST NIET DAT DIT ZON VOCHTIGE KELLER WAS...

...DIE UNIEKE VERHAAL VAN JE GROOTVADER VAST TE LEGGEN...

...eeeuh...

...JE KINDEREN DUIDELIJK TE MAKEN HOE ZWAAR HET WERK ONDERGRONDS WAS...

...EN HIER GINGEN DE MIJN WERKERS VROEGER ONDERGRONDS...

...EEN OPTOCHT TE ORGANISEREN MET DE TROTS VAN JE VERENIGING...

Krijgen wij onze Reus nog...

...IN ELKAAR TEGEN DE OPTOCHT VAN ZONDAG? IK VREES VAN NIET.

Het kan ook anders!

LAAT HET NIET ZO VER KOMEN!
VRAAG Hulp en advies over je cultureel erfgoed bij

...BLA BIA BIA BIA BIA BIA BIA...

MIJN ERFGOED

UW PARTNER BIJ HET UITWERKEN VAN CULTUREEL ERFGOEDPROJECTEN IN DE MIJNSTREEK SINDS 2007

MIJN ERFGOED
Evence Coppéelaan 87
3600 Genk
089 811 411
info@mijnerfgoed.be
WWW.MIJNERFGOED.BE
WWW.FACEBOOK.COM/ERFGOEDCELMIJNERFGOED

3.1 BERINGEN - NATUURPUNT BERINGEN
i.s.m. Kiosk Heemkunde Beringen-Paal, vtbKultuur Koersel, Cultuurraad Beringen, Davidsfonds Koersel en Theodoor Smet orgelcomité Koersel

3.2 BERINGEN - KIOSK HEEMKUNDE BERINGEN-PAAL
Tentoonstelling i.s.m. Natuurpunt Beringen, vtbKultuur Beringen, Davidsfonds Koersel en Bibliotheek Koersel

ERVEN EN ERFENISSEN IN ONZE GEMEENTE DOOR DE EEUWEN HEEN

Lezing - Willy Vanlook vertelt de boeiende verhalen over nalatenschappen en merkwaardige erfenissen in Koersel. We vergelijken archiefmateriaal uit de 13e eeuw met enkele testamenten uit de 16e tot 18e eeuw en ontdekken de soms schrille contracten tussen mensen van zeer arme komaf en de rijkere burgerij van het dorp. Ook wordt duidelijk dat de familie niet altijd op de eerste plaats komt.

Wandeling - Ditmaal ontdekken we het Koersel van weleer! We vernemen hoe afkomst een rol kan spelen en laten ons verrassen door bijzondere familierelaties en hun bezittingen. We bekijken 'tienden' als bijzondere vorm van erfenis, leren meer over bepaalde straatnamen en genieten ondertussen van een streepje orgelmuziek en het Koersels dialect.

Feestzaal Cor
Pastorijstraat 42
3582 Beringen (Koersel)
T 0474 58 37 22 (Erna Aerts)
E natuurpunt.beringen@telenet.be
W www.natuurpuntberingen.be

Lezing van 11 tot ongeveer 12.30 uur
Geleide wandeling rond hetzelfde thema start om 14 uur en duurt ongeveer 2 uren
Toegankelijk voor rolstoelgebruikers

De lezing gaat door in de grote zaal.
De wandeling vertrekt aan de Feestzaal

Maak kennis met foto's, brieven, post- en landkaarten, stambomen, rouwprentjes, koppen van reuzen, verhalen over het kasteeltje en het park Quanone, de Averbodense pastorie, de tram en het trambuis, Brouwershuis De fontein, de Koerselse water- en windmolens en het kapelletje, de Broeders van de Christelijke Scholen, de burgemeesterswoning die een feestzaal/theater werd en dan een bouwbedrijf ...

Feestzaal Cor
Pastorijstraat 42
3582 Koersel (Beringen)
T 011 45 40 93 (Chris Cierpial)
E chris@heemkunde-beringen.be
W www.heemkunde-beringen.be

Doorlopend open van 10:00 tot 18:00
Toegankelijk voor rolstoelgebruikers

Deze brochure werd uitgegeven ter gelegenheid van Erfgoeddag op 26 april 2015 in opdracht van Erfgoedcel Mijn-Erfgoed

Redactie: Erfgoedcel Mijn-Erfgoed - Strip: Gianmaria Caschetto

Meer info:
Erfgoedcel Mijn-Erfgoed
E. Coppéelaan 87
3600 Genk
+32 89 81 14 12
leen@mijnerfgoed.be
www.mijnerfgoed.be

Vormgeving & druk:
Drukkerij Moderna

